

<p>کد: FR11/02 تاریخ: 1399/05/20</p>	<p>درخواست ارائه پیشنهاد پژوهشی (RFP)</p>	 <p>مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران</p>
--	---	---

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران

درخواست ارائه پیشنهاد پژوهشی (RFP)

امکانسنجی بکارگیری معماری شمایل‌وار (آیکونیک) در نوسازی شهری و ارائه
الگوها و دستورالعمل‌ها

معاونت مطالعات و برنامه‌ریزی امور زیرساخت و طرح جامع

مدیریت مطالعات معماری و شهرسازی

اردیبهشت ماه 1399

کد: FR11/02 تاریخ: 1399/2/7	درخواست ارائه پیشنهاد پژوهشی (RFP)	 مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران
--	---	--

1- عنوان پروژه:

امکانسنجی بکارگیری معماری شمال‌وار (آیکونیک) در نوسازی شهری و ارائه الگوها و دستورالعمل‌ها

2- سطح پروژه:

سطح بزرگ (معاملات عمده)
 سطح متوسط (معاملات متوسط)
 سطح کوچک (معاملات جزئی)

3- پیشنهاد دهنده و بهره‌بردار

پیشنهاد دهنده: سازمان نوسازی شهر تهران
بهره‌بردار: سازمان نوسازی شهر تهران

4- بیان و تشریح مسئله (حداکثر 200 کلمه)

در برخی از تجارب نوسازی شهری در کشورهای مختلف نظیر فرانسه، اسپانیا، آلمان، ترکیه، ساخت بنا و فضاهایی با معماری شمال‌وار (Iconic Architecture)، توانسته‌است شأن و جایگاه محدوده‌ای از شهر را در اذهان ساکنان، شهروندان و سرمایه‌گذاران و گروه‌های مختلف ارتقاء دهد و با تبدیل به جاذبه‌ای فرهنگی و توریستی سبب رونق اقتصادی شود و نقش قابل توجهی در نوسازی محدوده‌های همجوار ایفا نماید. معماری شمال‌وار (آیکونیک) به عنوان ساختمان‌ها و فضاهایی تعریف شده است که برای معماران حرفه‌ای و یا عموم مردم مشهور است و از اهمیت نمادین / زیبایی شناسی خاصی برخوردار است که به آنها متصل شده است.

از طرفی عمده شدن مباحث زیست محیطی در سال‌های اخیر توجه به معماری هماهنگ با توسعه پایدار را در فرآیند نوسازی شهری ضروری ساخته است. به عنوان نمونه در ترکیه ارائه تسهیلات به پروژه‌ها، از منابع مختص نوسازی شهری، منوط به رعایت مؤلفه‌های خاص زیست محیطی بوده و با همین مکانیسم توانسته‌اند معماری سبز را به رویکردی قابل تأمل در ساخت و سازهای خود تبدیل کنند.

اقدامات ویژه در این حوزه محدود به کالبد نبوده و ابعاد فعالیتی و کارکردی را هم با هدف حیات بخشی و ارتقاء سرزندگی بخشی از محله یا شهر در بر می‌گیرد. معماری‌های شمال‌وار با کارکردهای ویژه به رغم جایگاه مهم آن‌ها در نوسازی شهری، تاکنون در فرآیند نوسازی نواحی فرسوده شهر تهران چندان مورد توجه قرار نگرفته و اقدامات اجرایی خاصی را هم به دنبال نداشته است. به نظر می‌رسد توجه به این موضوع در کنار اثرات راهبردی در رونق نوسازی می‌تواند زمینه مناسبی هم برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های جامعه‌ی معماری کشور فراهم سازد.

درخواست ارائه پیشنهاد پژوهشی (RFP)

کد: FR11/02

تاریخ: 1399/2/7

5- اهداف (حداکثر 100 کلمه)

این طرح مطالعاتی باهدف اصلی «ارائه دستورالعمل‌های لازم برای بهره‌مندی از معماری شمال‌وار در نوسازی نواحی فرسوده شهر تهران» ارایه شده است که اهداف عملیاتی آن عبارتند از:

- امکان‌سنجی بهره‌گیری از فضاهای شهری و معماری‌های شمال‌وار به عنوان محرک توسعه در نواحی فرسوده شهری تهران
- ارائه چارچوب‌های حقوقی و فنی لازم در جهت استفاده از فضاهای شهری و معماری‌های شمال‌وار در نواحی فرسوده شهری تهران

6- مبانی حقوقی (سند/اسناد فرادستی/سوابق و پیشینه موضوع)(حداکثر 300 کلمه)

موارد 41، 43، 44 و 48 برنامه پنجساله سوم شهرداری تهران
مرور تجارب نوسازی جهانی در سازمان نوسازی شهر تهران

7- قلمرو سازمانی، محدوده مکانی و زمانی (حداکثر 50 کلمه)

<p>قلمرو سازمانی: قلمرو سازمانی پژوهش سازمان نوسازی، شرکت عمران و بهسازی شهری ایران، جامعه مهندسين معمار شهرساز، سازمان نظام مهندسی، دفاتر خدمات نوسازی را دربرمی‌گیرد.</p>	<p>محدوده مکانی: قلمرو مکانی پژوهش، بافت فرسوده شهر تهران و محدوده همجوار اثرگذار (که پروژه می‌تواند در ارتقاء شأن و منزلت آن بافتها مؤثر واقع شود) را در بر می‌گیرد.</p>	<p>محدوده زمانی: در بررسی تجارب داخلی، نوسازی‌های انجام شده در بازه زمانی 1384 به بعد مورد بررسی قرار خواهد گرفت. مدت زمان انجام پژوهش نیز 6 ماه خواهد بود..</p>
---	---	--

8- رئوس شرح خدمات

مراحل	فعالیت‌های هر مرحله	خروجی‌های هر مرحله
مرحله صفر	مطالعات آغازین	- تدقیق کلیات پژوهش

درخواست ارائه پیشنهاد پژوهشی (RFP)

کد: FR11/02

تاریخ: 1399/2/7

مراحل	فعالیت‌های هر مرحله	خروجی‌های هر مرحله
مرحله اول	مرور ادبیات نظری و تجارب شاخص	<ul style="list-style-type: none"> - بررسی سیر تحولات و انواع رویکردها در رابطه با فضاهای شهری و معماری‌های شمایل‌وار - مطالعه نمونه‌های شاخص تجارب جهانی در ارتباط با بهره‌گیری از فضاهای شهری و معماری‌های شمایل‌وار در نوسازی شهری - بررسی ابعاد، معیارها و شاخص‌های فضاهای شهری و معماری‌های شمایل‌وار با تأکید بر نقش آن‌ها در نوسازی شهری - جمع‌بندی و تدوین چارچوب و معیارهای لازم برای معماری‌های شمایل‌وار در فرآیند نوسازی و بازآفرینی بافت‌های فرسوده
مرحله دوم	شناخت و تحلیل وضعیت موجود بافت‌های فرسوده و مجموعه اقدامات مرتبط	<ul style="list-style-type: none"> - بررسی و آسیب‌شناسی موانع و دلایل عدم بهره‌گیری از پتانسیل فضاهای عمومی شهری و معمارهای خاص در بافت‌های فرسوده شهر تهران تاکنون - ویژگی‌ها، محدودیت‌ها، ظرفیت‌ها، قیود و تهدیدهای موجود در بافت‌های فرسوده شهر تهران (امکان سنجی) - گونه‌بندی محلات براساس شرایط بهره‌گیری از فضاهای شهری و معماری‌های شمایل‌وار در آن‌ها (موضوع، مقیاس و....)
مرحله سوم	چارچوب تحقق‌پذیری فضاهای شهری و معماری‌های شمایل‌وار در نوسازی بافت‌های فرسوده شهر تهران	<ul style="list-style-type: none"> - اصول و ارزش‌های مطرح در فضاهای شهری و معماری‌های شمایل‌وار - شاخص‌ها و معیارهای سنجش فضاهای شهری و معماری‌های شمایل‌وار در نوسازی نواحی فرسوده شهر تهران - اولویت بندی محلات برای بهره‌گیری از فضاهای شهری و معماری‌های شمایل‌وار - تعیین فرآیند و سازوکارهای فنی و حقوقی تهیه، تصویب، اجرا و نظارت بر پروژه‌های با فضا و معماری شمایل‌وار
مرحله چهارم	کاربست	<ul style="list-style-type: none"> - پیش‌نویس لایحه‌های موردنیاز

کد: FR11/02 تاریخ: 1399/2/7	درخواست ارائه پیشنهاد پژوهشی (RFP)	 مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران
--	---	--

9- کاربست

انتظار می‌رود اجرای طرح زمینه تحقق و اجرایی شدن مستندات زیر را فراهم آورد:

- ارائه چارچوب‌های فنی و حقوقی لازم برای بهره‌گیری از معماری‌های شمالی‌وار در نوسازی نواحی فرسوده شهر تهران
- تدوین دستورالعمل
- تدوین پیش‌نویس لایحه

10- برآورد مدت‌زمان انجام پروژه: 6 ماه

وزن هر مرحله نسبت به کل پروژه (درصد)	مدت زمان انجام مرحله (ماه)	عنوان مرحله	مراحل
5%	0/5	مطالعات آغازین	مرحله صفر
20%	1/5	مرور ادبیات نظری و تجارب شاخص	مرحله اول
30%	1/5	شناخت و تحلیل وضعیت شناخت و تحلیل وضعیت موجود بافت‌های فرسوده و مجموعه اقدامات مرتبط	مرحله دوم
30%	2	چارچوب تحقق‌پذیری فضاهای شهری و معماری‌های شمالی‌وار در نوسازی بافت‌های فرسوده شهر تهران	مرحله سوم
15%	0/5	کاربست	مرحله چهارم

11- حداقل تخصص‌ها و تجربیات مورد انتظار

شهرسازی (برنامه‌ریزی / طراحی شهری)
جامعه‌شناس شهری
اقتصاد شهری
معماری / عمران

12- برآورد کل هزینه‌های انجام پروژه: 600/000/000 (ریال)

13- اسناد و مدارک پیشنهادی جهت استفاده در تنظیم پروپوزال

- تجربه بازسازی کوی پوتسدام برلین

<p>کد: FR11/02 تاریخ: 1399/2/7</p>	<p>درخواست ارائه پیشنهاد پژوهشی (RFP)</p>	 <p>مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران</p>
--	---	---

- تجربه نوسازی شرق پاریس با 20 پروژه (ژان باستیه، کتاب "شهر"، دانشگاه هنر)
- تجارب نوسازی شهری بارسلون، بلبائو
- مستندنگاری نوسازی بافت‌های فرسوده شهر تهران (سازمان نوسازی شهر تهران)
- نشریه اینترنتی نوسازی (سازمان نوسازی شهر تهران)
- تازه‌های نوسازی (سازمان نوسازی شهر تهران)
- دفترهای نوسازی (سازمان نوسازی شهر تهران)